

NSQÑ-IBUOT NDIŦQ ISRAEL YE ABASI

Numbers 14:1-45

QYQHŦ UKPEP-ÑKPŦ 102

Eke IkpŦ Owo

IKŦ IBUOT: “ŦfŦfŦn ŦnŦ owo eke odudu esie odude fi ke idem, ŦkpŦ-usuñ edu mmŦ ke esit. Ke esañade ke itihere MmŦñeyet, enam enye obube mmŦñ” (Psalm 84:5, 6).

I Ufep NditŦ Israel

1. Ofuri esop nditŦ Israel ema etua eyet ke ofuri okoneyo oto ke idiŦk etop emi mbon uyep duop ekenŦde, Numbers 14:1; 13:33
2. MmŦ ekasuk Moses ye Aaron uyo, efehe ndik ke ndikere mbaña uwem nditŦ mmŦ ekan Abasi, Numbers 14:2,3; Eriyarare 21:8
3. MmŦ ekenam ekikere ndimek etubom kiet nnŦ idem mmŦ man efiak eka ke Egypt, Numbers 14:4; 1 Ñwed Corinth 10:11

II Mkpe-UbŦk Mme Ada-Usuñ MmŦ

4. Moses ye Aaron ekeduŦ ke isŦñ ekubi iso mmŦ ke iso ofuri esop nditŦ Israel, Numbers 14:5
5. Joshua ye Caleb ema ewai ŦfŦñ-idem mmŦ, enyuñ ekpek mme owo ete ekusuñ ibuat ye Abasi, Numbers 14:6-9
6. Edi ofuri esop ema eyom nditŦñ Joshua ye Caleb ke itiat ke ini ubŦñ Abasi ŦyŦhŦde ke Ataya, Numbers 14:10

III Mme Ubierikpe Jehovah Anam Israel Edighe

7. Enye ama oyom ndida idiŦk udŦñŦ mmia mmŦ ufen, nnyuñ nnam idut eke ŦsŦñde odudu akan ŦwŦrŦ oto ke Moses, Numbers 14:11, 12; Exodus 32:10
8. Nte ekpe-emem ke ufŦt Abasi ye nditŦ Israel, Moses ŦkŦbŦñ akam ekpe Abasi ubŦk ke ntak ubŦñ Esie, ete efen ŦnŦ mmŦ, Numbers 14:13-19; Exodus 32:12
9. Ndien Jehovah ama efen ŦnŦ Israel oto ke mme ikŦ Moses, Numbers 14:20

IV Ebiere EnŦ Mme IkpŦ Owo Ndikpa Ke Akwa Akai-IkŦ

10. Ke ini ema ekedomo Abasi utim ikoduop, mmŦ ikenyeneke ndikut IsŦñ EñwŦñŦ, Numbers 14:21-25; Matthew 4:7
11. EkenŦ mmŦ isua aba ndiyo, ndien edi nditŦ mmŦ ikpŦñ-ikpŦñ ekenyene ndiduk, Numbers 14:26-35; Mme Hebrew 4:1, 2
12. Ema eda idiŦk udŦñŦ emia mbon uyep duop oro ufen, edi ekeyak Joshua ye Caleb ikpŦñ-ikpŦñ eduk, Numbers 14:36-38, 24, 30

V Ikpikpu Ndomo-idem NditŦ Israel Ndiduk Ke IsŦñ Oro

13. MmŦ ema ebak edemere ke usenubŦk eduak ke idem mmŦ ndiduk ke IsŦñ EñwŦñŦ, Numbers 14:39, 40
14. Moses ama ŦnŦ mmŦ ntŦt ete yak mmŦ ekubiat ewuhŦ Jehovah, Numbers 14:41-43
15. Moses okodu ke Ataya, edi mmŦ ema ewŦrŦ edŦk, ndien mbon Amalek ema esuan mmŦ, Numbers 14:44, 45.

SE EKPEPDE EBAÑA

IdiŦk-ÑkpŦ Unana Edinim Ke AkpanikŦ NditŦ Israel

IduŦ nditŦ Israel ke ini ema ekeda mmŦ edisim mme adaña IsŦñ EñwŦñŦ, ndien Jehovah ama okonyuñ ŦnŦ uyo ete mmŦ ekeda enye enyene, edi ñwŦrŦ-nda uwut-ñkpŦ ke mbuk-eset ke se **unana edinim ke akpanikŦ** ekemedede ndida mme owo ñkesim. Ke eritŦñŦ Satan ŦkŦdŦhŦ ñwan ete, “Nte Abasi ŦkŦdŦhŦ ete?” enye ekenyene erikan ke nditŦ mkpasip unana edinim ke akpanikŦ ke esit owo. Mme ndedehe spirit ñko enim ke akpanikŦ enyuñ enyek, edi ema emen unana edinim ke akpanikŦ ke esit nditŦ Israel ewut ke Ñwed Abasi nte ata idiŦk-ñkpŦ emi ekedide ntak iduŦ idut emi. Unana edinim ke akpanikŦ mfin emi, edi idiŦk-ñkpŦ eke adade anana ibat tŦsin owo aka ke nsinsi nsobo.

Nnyin ima ikpep ke ukpep-ñkpŦ edem ite ke ini Israel ekessimde mme adaña Canaan, mmŦ ema etiñ ekikere mmŦ enŦ Moses ete yak ŦdŦñ mbon uyep eka ekeduñŦre isŦñ emi. Ekikere emi ke akpanikŦ ama etie ye mmŦ nte ŦfŦn, ke onyuñ edi eti ñkpŦ ndinam. Edi Abasi emi ŦfiŦkde esit mme owo ama okut se ikodude ke idak ekikere emi. NditŦ Israel ikananake ifiŦk ibaña nte IsŦñ EñwŦñŦ emi eketiede, koro Abasi ama etiñ ŦnŦ mmŦ abaña mme edidiŦñ emi edude do, onyuñ etiñ ŦsŦñŦ ŦnŦ mmŦ ete ke ImŦ iyeñwana mme ekŦñ inŦ mmŦ. Ndien edieke mmŦ ekpekenyenede

mbuotidem ye Abasi, emi mme mfɔn-ido Abasi ye mmɔ, ye mme utibe-ɲkpɔ eke Enye akanamde, emi ekpekenade nte edemere mbuotidem ke esit mmɔ; mmɔ ekpekenim se Abasi eketiɛde ke akpanikɔ, ndien mmɔ ekpekebe eduk ini kiet, eda isɔɲ oro enyene, nte Enye ɔkɔɲɔde ewuhɔ. Edi sia mmɔ ema ekenyene mme uduak efen, Abasi ama ayak mmɔ ɔɲɔ ekikere esit mmɔ ye mme ntak-urua emi unana edinim ke akpanikɔ mmɔ akadade ɔsɔk mmɔ.

Ke ini mbon uyep duopeba emi ekenyɔɲɔde edi mmɔ eketiɛ ete ke isɔɲ emi edi nte Abasi ɔkɔɲwɔɲɔde, oro edi, isɔɲ emi ɔfiɔrɔde mmɔɲ-eba ye aran-ɔkwɔk, ndien mmɔ ema eda mme mfri ke isɔɲ emi enyɔɲ edi ndiwut nte isɔɲ emi ɔfɔnde. Edi ke obio emi mme “mkpɔsɔɲ obio ibibene” ye “mme ikpɔ nnyan owo” edu. Ndien ke ini mbon uyep duop emi ekekurede nditiɲ idiɔk mbuk mmɔ, ndik okoduk ke esit nditɔ Israel, emi ekedi ɔyɔhɔ ɲkpɔ iba emi akadade mmɔ osim unana edinim ke akpanikɔ. Mmɔ ema etua eyet ke ofuri okoneyo oro, enyuɲ edɔhɔ ete, “Nnyin ikpekam ikpaɲa ke isɔɲ Egypt! Ikpekam inyuɲ ikpaɲa mi ke wilderness emi.” Mmɔ ɲko enyuɲ ekere se ediwoɲɔde inɔ nditɔ mmɔ, enyuɲ etua eseme ete “Nsek nditɔ nnyin edi ɲkpɔ mbume.” Se mmɔ ekenamde efen ekedi ndisuk Moses ye Aaron uyo, ndiyuɲ mmek etubom emi edidade mmɔ usuɲ afiak aka ke isɔɲ Egypt. Ntem ke ɲsɔɲ-ibuot ye Abasi ɔkɔtɔɲɔ ndiduk.

Iba ke otu mbon uyep emi, Joshua ye Caleb, ema enyuɲ ekut mme ibibene obio, mme mkpɔsɔɲ obio, ye ikpɔ nnyan owo obio. Ndien kpukpru mme ɲkpɔ emi ikanamke mmɔ ndik, koro mmɔ ema enyene mbuotidem ke Abasi. Mmɔ ema eti mme utibe-ɲkpɔ ye mme eɲwɔɲɔ emi Enye akanamde. “Ndien mmɔ edɔhɔ ofuri esop nditɔ Israel, ete, Isɔɲ oro nnyin ikasaɲake ke esit ibe ika enye ndiyep, edi ata eti isɔɲ. Edieke nnyin inemde Jehovah esit, Enye eyeda nnyin oduk ke isɔɲ oro, onyuɲ ada enye ɔɲɔ nnyin; isɔɲ emi ɔfiɔrɔde mmɔɲ-eba ye aran-ɔkwɔk. Edi mbufo ekutun itun ye Jehovah, ekunyuɲ efehe nditɔ isɔɲ oro: koro mmɔ edi udia nnyin: iberedem mmɔ ama akabare ɔkpɔɲ mmɔ, ndien Jehovah odu ye nnyin; mbufo ekufehe mmɔ” (Numbers 14:7-9). Edi ofuri esop ema eyom nditɔɲɔ mmɔ ke itiat, okposuk edi nte ubɔɲ Jehovah okowutde idem ke efe esop ke iso ofuri nditɔ Israel.

Ufen Emi Abasi Akamiade Nditɔ Israel

Ke idaha nsɔɲ-ibuot mmɔ enye emi, Abasi ama ebe oduk ke esit onyuɲ ɔdɔhɔ Moses ete, “Adaɲa didie ke mbio emi edisin mi ke ndek? Ke adaɲa ewe ini ke mmɔ edinim uyo mi ke akpanikɔ? Ebaɲa kpukpru mme utibe ɲkpɔ emi ɲkanamde ke otu mmɔ? Nyeda idiɔk udɔɲɔ mmia mmɔ, nnyuɲ nsobo mmɔ, ndien nnam fi akabare edi obio eke okponde onyuɲ ɔsɔɲde akan mmɔ” (Numbers 14:11, 12). Edi Moses nte mbiet akwa Esine-Ufɔt, afiak edi man aɲwam mme owo emi onyuɲ anam mkpe-ubɔk ɔɲɔ Jehovah abaɲa mmɔ. Enye ama eti Jehovah adaɲa nte Enye okosiode mmɔ ke isɔɲ Egypt ke ɔkpɔsɔɲ ubɔk, ndien ada mmɔ ke ifure edisim mme adaɲa Isɔɲ Eɲwɔɲɔ. Nso ndien ke mme idut edidɔhɔ, edieke edisobode mmɔ? “Ndien edieke Afo ɔkɔtde mbio emi owot, nte owo kiet, mme idut emi ekekopde etop fo, eyedɔhɔ ete, oto ke oro Jehovah mikekemeke ndida mmɔ emi nduk ke isɔɲ emi enye ɔkɔɲwɔɲɔde ɔɲɔ mmɔ, oro esin enye owot mmɔ ke wilderness. Mbɔk, ndien, yak odudu ɔbɔɲ mi okpokpon, kpa nte afo ɔkɔdɔhɔde ete, Jehovah isɔpke iyaresit, edi awak ima, ke efen mme ukwaɲ-ɲkpɔ ye ndudue, edi idiyakke mbon isop ebɔhɔ; ada usiene ukwaɲ-ɲkpɔ mme ete osio ye nditɔ, tutu osim ɔyɔhɔ emana ita ye inaɲ. Mbɔk, dahado ke mme ukwaɲ-ɲkpɔ mbio emi, nte afo ekefende ɔɲɔ mmɔ, ɔtɔɲɔde ke Egypt tutu osim emi” (Numbers 14:15-19). Ndien nte idiɔk-ɲkpɔ Israel okokpokpon, kpa ye oro Abasi okosuk okokop mkpe-ubɔk Moses, okonyuɲ efen ɔɲɔ mmɔ. Mbɔm Abasi okpon eti-eti. “Enye inamke nnyin nte mme idiɔk ido nnyin esaɲade; inyuɲ isioho usiene ye nnyin nte mme ukwaɲ-ɲkpɔ nnyin edotde” (Psalm 103:10).

Okposuk edi, Israel ikɔbɔhɔke ufen. Baba owo kiet ikekemeke ndinam idiɔk nnyuɲ mbɔhɔ ufen. Owo emi odukde ke ntɔtuɲɔ idiɔk-ɲkpɔ ke enye ama ekenyene uɲwana, ikemeke ndinyene idoriennyin ete ke iyebɔhɔ ufen Abasi akpanikɔ. Owo nte David ama ɔdiɔɲɔ nte eketiede ye enye ke ndibɔ ufen akamba idiɔk-ɲkpɔ esie, ke Jehovah ama ekefen ɔɲɔ enye. Ntre ɲko ema enyuɲ enɔ mbon nsɔɲ-ibuot nditɔ Israel nnen-nnen ubierikpe. Mme owo emi ema enyuɲ etiɲ ubierikpe enɔ idem mmɔ ke ini mmɔ ekedɔhɔde ete “Ikpakam inyuɲ ikpaɲa mi ke wilderness emi.” Ndien Abasi ekebiere ete ke nditɔ Israel eyeda isua aba eyo ke akwa akai-ikɔt oro, isua kiet ke usen kiet emi mbon uyep oro ekebiatde ke isɔɲ Canaan, tutu ɔkpɔ akpatre eren ye ɲwan emi ɔkɔsɔɲde ibuot ye Jehovah ebuhɔ ke ntan akpa-utatan. Ndien ekeda nditɔ mmɔ emi ekedɔhɔde ete ke mmɔ edidi ɲkpɔ udia eduk ke Isɔɲ Eɲwɔɲɔ. Ke otu tɔsin owo ikie itiokiet emi ekesimde isua edip ye ebode oro ke ini mmɔ ekewɔrɔde ke Egypt, ekedi owo iba, Joshua ye Caleb ekedi mmɔ emi ekedude ke uwem eduk Isɔɲ Eɲwɔɲɔ. Koro mmɔ ekenyene “spirit efen.” Ndien ama edi mbon uyep duop oro emi okotode ke ntak mmɔ ndien Nditɔ Israel esuk uyo, “Kpa mme mmɔ emi ekedade idiɔk etop isɔɲ edi, ekekpaɲa ndisi mkpa, ke iso Jehovah” (Numbers 14:37).

Israel Edomo Ndiduk Ke Canaan

Ke ini Moses ama eketiñ ama ọnọ nditọ Israel abañā anana mbom ubierikpe Abasi ye mmọ, mmọ ema efuhọ eti-eti, edi ñkabaresit ikesineke ke mfuho mmọ. Ndien mmọ ebak edemere ke usenubok edok ke enyofñ obot, enyufñ edohọ ete, “Se nnyin, nnyin imenyime ndidok ke ebiet emi Jehovah okodohode: koro nnyin ima idue” (Numbers 14:40). Edi Moses ete, “Nsinam mbufo mikopke uyo Jehovah ntem? Edi mbufo idikwe unen. Ekudok: Koro Jehovah miduhe ke otu mbufo; mbak mme-asua mbufo edisuan mbufo” (Numbers 14:41, 42). Edi mmọ idaha mme ikọ Moses ke ñkpọ “Edi mmọ esofñ esit edok ke ibuo obot: edi ekebe ediomi Jehovah, ye Moses iworoke ke nna” (Numbers 14:44). Ndien nso ikedi iborọ ke mme edinam mmọ? “Ndien mme Amalekite ye mme Cannanite emi eduñde ke obot oro, esuhore ekewot mmọ, enyufñ esuan mmọ, tutu esim ke Hormah” (Numbers 14:45). Ndien ke isua aba ama ekebe emana mbon nsotñ-ibuo emi ema etak ke akwa akai-ikot nte Jehovah okowukde.

MME MBUME

1. Nso ikanam nditọ Israel ekere ndidofñ mbon uyep ekeyep isofñ?
2. Mbon uyep ekeda usen ifañ ndiyep isofñ Canaan?
3. Nso ikedi akpan ñkpọ ke etop mmọ, nso ke mmọ ekeda enyofñ edi?
4. Nso ñkpọ ke etop emi akanam ke uwem nditọ Israel? Ndien ke akpatre nso ke akada osok mmọ?
5. Nso edinam ke Moses ye Aaron ekenam ke abañā mme owo emi ke ini ekopde nte mmọ etuañade?
6. Nso ke Joshua ye Caleb ekenam ndikpek mmọ ndika ñkada isofñ oro nnyene? Ndien nso ikedi iborọ mme owo emi?
7. Nso ke Jehovah ekebiere ndida nnam mme owo emi ke ini mmọ esofñde ibuo ye Enye?
8. Nso utọ idaha ke Moses akada ndibiofñ ubierikpe emi ekeyomde ndinọ nditọ Israel?
9. Nso ikedi akpatre ubierikpe emi ekebierede enọ iren ye iban emi ekesofñde ibuo ye Abasi?
10. Ke abañā mmọ emi ekesimde isua edip me ebade oro ke Egypt, mme anie ekesim Isotñ Eñwofñ? Nso ikedi ntak?